

รูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2

แสนพล กล่อมหอ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2549

ISBN 974-502-696-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ แสนพล กล่อมหอ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร สุนทรายุทธ)
..... กรรมการ
(ดร.สมุทรา จันทาญ)
..... กรรมการ
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร สุนทรายุทธ)
..... กรรมการ
(ดร.สมุทรา จันทาญ)
..... กรรมการ
(ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ชวหา)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ ๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ศศ.ดร.ธรร สุนทรายุทธ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สมุทพร ชำนาญ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวความคิดสามารถศึกษาค้นคว้า ก่อให้เกิดความรู้ เพิ่มพูนทักษะ ประสิทธิภาพ ด้วยความละเอียดรอบคอบ และอย่างถูกต้อง ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพ และให้คำแนะนำแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งคณะครูผู้สอนสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมสัมมนา เสนอแนะแนวความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้ข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปรีชา คิลกวุฒิสิทธิ์ ที่กรุณาแปล เรียบเรียงบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ และตรวจสอบความถูกต้องในเชิงเนื้อหา ซึ่งทำให้การวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัดสุนทร ธมฺมโกสโล เจ้าคณะวิหาร วัดราชนัคคารามวรวิหาร ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำชี้แจง จนทำให้การทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณวิวัฒน์ บุญเลิศ ที่ได้มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือ การจัดพิมพ์งานวิจัย และคอยห่วงใย ให้กำลังใจมาโดยตลอด ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณประโยชน์และความสำเร็จใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัย ขอมอบแด่ บรรพบุรุษ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณ และคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ตลอดมา

แสนพล กล่อมหอ

45920851: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา/ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2

แสนพล กล่อมห่อ: รูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 (THE MODEL OF STUDENT AFFAIRS SERVICE
MANAGEMENT OF VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN THE EASTERN
REGION II) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ชร. สุนทรายุทธ, Ph.D., สมุทรา จันทาญ, กศ.ค.,
เจริญวิชัย. สมพงษ์ธรรม, ค.ค. 142 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-696-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบปัญหาและเสนอรูปแบบ
การดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2
กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครู อาจารย์ จำนวน 377 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียวและการหารูปแบบการดำเนินงานโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออก 2 โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออก 2 จำแนกตามประเภทวิชา และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
3. รูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วย 1) งานแนะแนว
อาชีพและจัดหางาน 2) งานกิจกรรมนักศึกษา 3) งานโครงการพิเศษ 4) งานวินัยนักศึกษา และ
5) งานสวัสดิการนักศึกษา

45920851: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: STUDENT AFFAIRS SERVICE/ VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN THE EASTERN REGION II

SAENPOL GLOMHO: THE MODEL OF STUDENT AFFAIRS SERVICE MANAGEMENT OF VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTES IN THE EASTERN REGION II. THESIS ADVISORS: DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., SAMUTRA CHAMNAN, Ed.D., AND CHAROENWIT SOMPONGTHAM, Ph.D. 142 P. 2006. ISBN 974-502-696-4

The purpose of this research were to study problems, compare problems, and present the model of student affairs service management of vocational education institutes in the eastern region 2. The sample group consisted of 377 teachers, and 7 experts. The statistics used in the data analysis of this research were mean, standard deviation, and one-way ANOVA analysis, and search for the models to analytical content of quality.

The results of this study were as follows:

1. Problems of student affairs service management of vocational education institutes in the eastern region 2 were found of being at a moderate level when considered both as a whole and in particular cases.
2. Problems of student affairs service management of vocational education institutes in the eastern region 2, when classified according to subjects and sizes of academic institutes, were found of being significantly different at .05 level.
3. The model was divided in various aspects as: 1) career guidance and job placement; 2) student activities; 3) special project; 4) student discipline; and 5) student welfare.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
คำถามของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายและความสำคัญของรูปแบบ.....	12
สภาพการบริหารงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.....	18
หลักการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา.....	31
การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
สรุปผลการวิจัย.....	108
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	131
ภาคผนวก ค.....	133
ภาคผนวก ง.....	140
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	73
2 จำนวนอาจารย์ประจำวิชาในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	80
4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยรวมและรายด้าน.....	81
5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน.....	82
6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านงานกิจการนักเรียน นักศึกษา.....	83
7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านงานโครงการพิเศษ.....	84
8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านงานปกครอง.....	85
9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ ของปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านงานสวัสดิการและพยาบาล.....	86
10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จำแนกตามประเภทวิชา.....	88
11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 จำแนกตามประเภทวิชา..... 92
13	เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 ด้านงานกิจการนักเรียน นักศึกษา จำแนกตาม ประเภทวิชา..... 93
14	เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 ด้านงานโครงการพิเศษ จำแนกตามประเภทวิชา..... 94
15	เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา..... 95
16	เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 ด้านงานสวัสดิการและพยาบาล จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา..... 96
17	แสดงค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2..... 132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	8
2 แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	25
3 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอัตรากำลัง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	26
4 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา.....	27
5 แผนภูมิการบริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา.....	28
6 แสดงรูปแบบการดำเนินงาน ด้านงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน.....	98
7 แสดงรูปแบบการดำเนินงาน ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา.....	100
8 แสดงรูปแบบการดำเนินงาน ด้านงานโครงการพิเศษ.....	102
9 แสดงรูปแบบการดำเนินงาน ด้านงานวินัยนักศึกษา.....	104
10 แสดงรูปแบบการดำเนินงาน ด้านงานสวัสดิการนักศึกษา.....	106
11 แสดงรูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก 2.....	107